



بخشنامه

شماره سند: RG-CI-9615

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰

پیوست: ندارد

صفحه ۱ از ۴

مخاطبین	کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور
موضوع	ماده ۱۲ قانون بیمه اجباری خسارت وارد به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵

با عنایت به ابلاغ قانون شخص ثالث و اجرایی شدن آن از تاریخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۹ لذا به جهت ایجاد وحدت رویه در نحوه محاسبه و برآورد قاعده ضریب ظرفیت (موضوع ماده ۱۲ قانون مذکور) و نظر به اینکه این مهم سابقاً نیز در مصوبه شماره ۸۲۵۰۳/ت/۴۸۲۵۴، مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۹ هیأت محترم وقت وزیران ابلاغ گردیده بود لذا ضمن مرور ماده ۱۲ قانون بیمه اجباری ثالث مصوب ۱۳۹۵ نکاتی در این باب مطرح که عیناً جهت اجرا ابلاغ می گردد:

"ماده ۱۲- تعهد ریالی بیمه گر در قبال زیان دیدگان داخل وسیله نقلیه مسبب حادثه، برابر حاصل ضرب ظرفیت مجاز وسیله نقلیه در سقف تعهدات بدنی بیمه نامه با رعایت تبصره ماده (۹) و ماده (۱۳) این قانون است.

در مواردی که به علت عدم رعایت ظرفیت مجاز وسیله نقلیه، مجموع خسارات بدنی زیان دیدگان وسیله نقلیه مقصر حادثه بیش از سقف مذکور باشد مبلغ خسارت مورد تعهد بیمه گر به نسبت خسارت وارده به هر یک از زیان دیدگان بین آنان تسهیم می گردد و مابه التفاوت خسارت بدنی هر یک از زیان دیدگان توسط صندوق تأمین خسارت های بدنی وفق مقررات مربوط پرداخت و مطابق مقررات این قانون از مسبب حادثه باز یافت می شود.

میزان ظرفیت مجاز وسایل نقلیه با توجه به نوع و کاربری آنها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت کشور با همکاری وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی و بیمه مرکزی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد. در هر صورت تعداد جنین و اطفال زیر دوسال داخل وسیله نقلیه به ظرفیت مجاز خودرو اضافه می شود.

تبصره - تعهد ریالی بیمه گر در قبال زیان دیدگان خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه ده برابر سقف تعهدات بدنی بیمه نامه با رعایت تبصره ماده (۹) و ماده (۱۳) این قانون می باشد. در مواردی که مجموع خسارات بدنی زیان دیدگان خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه بیش از سقف مذکور باشد مبلغ خسارت مورد تعهد بیمه گر به نسبت خسارت وارده به هر یک از زیان دیدگان بین آنان تسهیم می گردد و مابه التفاوت خسارت بدنی هر یک از زیان دیدگان توسط صندوق تأمین خسارت های بدنی وفق مقررات مربوط پرداخت می شود."

تبصره ماده ۹- در صورتی که در یک حادثه، مسؤول آن به پرداخت بیش از یک دیه به هر یک از زیان دیدگان محکوم شود، بیمه گر مکلف به پرداخت کل خسارات بدنی است، اعم از اینکه مبلغ مازاد بر دیه، کمتر از یک دیه کامل یا بیشتر از آن باشد.

ماده ۱۳- بیمه گر یا صندوق حسب مورد مکلفند خسارت بدنی تعلق گرفته به شخص ثالث را به قیمت یوم الاداء و با رعایت این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوط پرداخت کنند. بیمه گر، در صورتی که خسارت بدنی که به زیان دیده پرداخت نموده بیشتر از تعهد وی مندرج در ماده (۸) این قانون باشد، می تواند نسبت به مازاد پرداختی، به صندوق رجوع یا در صورت موافقت صندوق در حسابهای فیما بین منظور کند مشروط بر اینکه افزایش مبلغ قابل پرداخت بابت دیه منتسب به تأخیر بیمه گر نباشد.

موارد منسوخ شده: ندارد	نام ابلاغ کننده: آقای مصطفی شمس آستانه - معاونت فنی
دامنه کاربرد: کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور	مرجع پاسخگویی: مدیریت بیمه های اتومبیل
تاریخ اجراء: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰	مدت اجراء: نامحدود
مدارک و مستندات مرتبط و وضعیت:	مرجع ناظر: مدیریت بیمه های اتومبیل
ندارد	نحوه ابلاغ: الکترونیکی



بخشنامه

شماره سند: RG-CI-9615

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰

پیوست: ندارد

صفحه ۲ از ۴

تبصره - در صورتی که خسارت بدنی زیان دیده بیشتر از تعهد شرکت بیمه مندرج در ماده (۸) این قانون باشد، شرکت بیمه مکلف است، بلافاصله مراتب مذکور و کلیه مستندات پرونده مربوط را از طریق سامانه الکترونیک موضوع ماده (۵۵) به صندوق و بیمه مرکزی اطلاع دهد.

توضیحات:

بند ۱ - تعهد ریالی بیمه گر در قبال زیان دیدگان داخل وسیله نقلیه مسبب حادثه از محاسبه حاصل ضرب ظرفیت مجاز وسیله نقلیه در سقف تعهدات بدنی مندرج در بیمه نامه استخراج می گردد لذا مادامی که جمع خسارت آسیب دیدگان وسیله نقلیه مقصر حادثه (به استثناء راننده مسبب حادثه) از تعهد ریالی بیمه گر (حاصل ضرب ظرفیت مجاز وسیله نقلیه در سقف تعهدات بدنی بیمه نامه) تجاوز ننماید خسارت به صورت تمام و کمال و در چارچوب قانون مذکور قابل تسویه و پرداخت است .

بند ۲ - در مواردی که مجموع خسارات بدنی زیان دیدگان وسیله نقلیه مقصر حادثه (به استثناء خسارت راننده مقصر حادثه) از سقف ریالی تعهدات بیمه گر (حاصل ضرب ظرفیت مجاز وسیله نقلیه در تعهدات بدنی بیمه نامه) فراتر باشد آنگاه می بایست ابتدا نسبتی را به شرح ذیل استخراج نمود :

نسبت قاعده ضریب ظرفیت در خصوص افراد داخل وسیله نقلیه مسبب حادثه :

$$\frac{\text{ظرفیت مجاز وسیله نقلیه مسبب حادثه} \times \text{سقف تعهدات بدنی بیمه نامه}}{100} \times 100$$

جمع کل خسارت بدنی زیان دیدگان داخل وسیله مسبب حادثه به غیر از راننده آن

با این وصف خسارت هر یک از آسیب دیدگان وسیله نقلیه مقصر حادثه در نسبت استخراج شده در شرح فوق ضرب و به عبارتی خسارت هر یک از افراد تسهیم به نسبت خواهد شد. در نهایت جمع کل خسارت برآوردی قابل تخصیص به هر یک از زیان دیدگان مذکور از حاصل ضرب مندرج در صورت نسبت قاعده ضریب ظرفیت مندرج در این بند تجاوز نخواهد نمود .

بند ۳ - به جهت جلوگیری از تضعیف حقوق زیان دیدگان موضوع بند ۲ و با توجه به موارد مصرح در ماده یازدهم قانون مذکور خسارت زیان دیدگان بدون اخذ رضایت نامه محضری به حساب اجرای احکام مربوطه کارسازی و حسب بند ت ماده ۲۵ این قانون ما به التفاوت مطروحه توسط صندوق تأمین خسارت های بدنی پرداخت و پس از آن توسط صندوق مذکور از مسبب حادثه باز یافت خواهد شد. شعب و ادارات خسارت موظفند زیان دیده یا زیان دیدگان مشمول این شرایط را به صورت مکتوب و به همراه تصویر مصدق اوراق پرونده خسارت و اوراق مبین میزان و نحوه محاسبه خسارت پرداخت شده به آن صندوق هدایت نمایند.

بند ۴ - منبع استخراج میزان ظرفیت مجاز وسایل نقلیه با توجه به نوع کاربری آن ها به موجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت خانه های معنونه در متن ماده قانون فوق و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد بود لذا بر اساس ماده ۶۴ این قانون و به جهت جلوگیری از تشدد آراء و ایجاد رویه های متفاوت ، شرایط جاری در خصوص ظرفیت های اعلامی از سوی معاونت فنی - مهندسی ناجا قابل استناد می باشد و در خصوص مواردی که جای تردید است می توان از مرجع مذکور به صورت مکتوب مراتب مورد استعلام واقع گردد.

موارد منسوخ شده : ندارد		نام ابلاغ کننده : آقای مصطفی شمس آستانه - معاونت فنی	
دامنه کاربرد: کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور		مرجع پاسخگویی: مدیریت بیمه های اتومبیل	
تاریخ اجراء: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰	مدت اجراء: نامحدود	مرجع ناظر: مدیریت بیمه های اتومبیل	نحوه ابلاغ: الکترونیکی
مدارک و مستندات مرتبط و وضعیت:			
ندارد			



بخشنامه

شماره سند: RG-CI-9615

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰

پیوست: ندارد

صفحه ۳ از ۴

بند ۵ - با توجه به صراحت قانون گذار در اضافه شدن تعداد جنین و افراد زیر ۲ سال (زمان وقوع حادثه) به ظرفیت مجاز ، تمامی شعب و ادارات خسارت مکلف اند در پرونده هایی که با موارد مطروحه این بند مواجه می گردند تعداد این افراد را (تعداد جنین یا افراد زیر دو سال) که سرنشین وسیله نقلیه مقصر در زمان وقوع حادثه را در صورت نسبت قاعده ضریب ظرفیت عنوان شده در بند ۲ توضیحات و به بخش ظرفیت مجاز اضافه نمایند.

نسبت قاعده ضریب ظرفیت افراد داخل وسیله نقلیه مسبب حادثه در صورتیکه در میان آن ها ، فرد زیر دو سال یا جنین در زمان وقع حادثه باشد :

$$\frac{\text{تعداد جنین و یا طفل زیر دو سال} + \text{ظرفیت مجاز وسیله نقلیه مسبب حادثه}}{\text{جمع کل خسارت بدنی زیاندیدگان داخل وسیله مسبب حادثه به غیر از راننده آن}} \times 100$$

بند ۶ - در خصوص افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه حداکثر تعهد ریالی بیمه گر معادل حاصلضرب عد ۱۰ در سقف تعهدات بدنی مندرج در بیمه نامه خواهد بود و چنانچه جمع کل خسارت افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه از این حاصلضرب تجاوز نماید خسارت به صورت کامل و در چارچوب این قانون از محل بیمه نامه قابل پرداخت و در غیر این صورت بر اساس شرایط ذیل ابتدا نسبت صحیح استخراج و سپس خسارت هر یک از افراد مشروحه فوق در این نسبت ضرب می گردد. به جهت جلوگیری از تضعیف حقوق زیاندیدگان می بایست بر اساس موارد مندرج در بند سوم این بخشنامه مبنی بر هدایت زیاندیدگان به صندوق تامین خسارت های بدنی عمل نمود با این تفاوت که مستند بر بند ۳ تبصره ماده ۲۵ قانون مذکور صندوق پس از پرداخت ما به التفاوت خسارت مطروحه در این بند از مقصر حادثه باز یافت نخواهد نمود.

نسبت قاعده ضریب ظرفیت برای افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه :

$$\frac{10 \times \text{سقف تعهدات بدنی مندرج در بیمه نامه}}{\text{جمع کل خسارت افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه}} \times 100$$

بند ۷ - قابل توجه اینکه مورد مطروحه در تبصره ماده ۱۲ قانون فوق مبنی بر محدودیت ۱۰ نفر برای افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه که از فرمول مطروحه در بند ۶ فوق تبعیت می کند با توجه به ماده ۶۵ همین قانون در بیمه نامه های صادره در تاریخ ۹۵/۰۳/۲۹ و پس از آن حاکم می باشد و در خصوص بیمه نامه های صادره قبل از تاریخ ۹۵/۰۳/۲۹، مصوبه ۸۲۵۰۳/ت ۴۸۲۵۴ ه مورخ ۹۲/۰۴/۲۹ هیأت وزیران مبنی بر عدم محدودیت تعهد شرکت بیمه گر در خصوص افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه ، حاکم و نافذ می باشد.

نسبت قاعده ضریب ظرفیت افراد داخل وسیله نقلیه مسبب حادثه در صورتیکه در میان آن ها ، فرد زیر دو سال یا جنین در زمان وقع حادثه باشد :

$$\frac{\text{تعداد جنین و یا طفل زیر دو سال} + \text{ظرفیت مجاز وسیله نقلیه مسبب حادثه}}{\text{جمع کل خسارت بدنی زیاندیدگان داخل وسیله مسبب حادثه به غیر از راننده آن}} \times 100$$

بند ۶ - در خصوص افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه حداکثر تعهد ریالی بیمه گر معادل حاصلضرب عد ۱۰ در سقف تعهدات بدنی مندرج در بیمه نامه خواهد بود و چنانچه جمع کل خسارت افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه از این حاصلضرب تجاوز

نام ابلاغ کننده: آقای مصطفی شمس آستانه - معاونت فنی		موارد منسوخ شده: ندارد	
مرجع پاسخگویی: مدیریت بیمه های اتومبیل		دامنه کاربرد: کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور	
مرجع ناظر: مدیریت بیمه های اتومبیل	نحوه ابلاغ: الکترونیکی	مدت اجراء: نامحدود	تاریخ اجراء: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰
مدارک و مستندات مرتبط و وضعیت:			
ندارد			



بخشنامه

شماره سند: RG-CI-9615
تاریخ: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰
پیوست: ندارد
صفحه ۴ از ۴

نماید خسارت به صورت کامل و در چارچوب این قانون از محل بیمه نامه قابل پرداخت و در غیر این صورت بر اساس شرایط ذیل ابتدا نسبت صحیح استخراج و سپس خسارت هر یک از افراد مشروحه فوق در این نسبت ضرب می گردد. به جهت جلوگیری از تضعیف حقوق زیاندیدگان می بایست بر اساس موارد مندرج در بند سوم این بخشنامه مبنی بر هدایت زیاندیدگان به صندوق تامین خسارت های بدنی عمل نمود با این تفاوت که مستند بر بند ۳ تبصره ماده ۲۵ قانون مذکور صندوق پس از پرداخت ما به التفاوت خسارت مطروحه در این بند از مقصر حادثه بازیافت نخواهد نمود.

نسبت قاعده ضریب ظرفیت برای افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه :

$$\frac{10 \times \text{سقف تعهدات بدنی مندرج در بیمه نامه}}{100} \times 100$$

جمع کل خسارت افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه

بند ۷ - قابل توجه اینکه مورد مطروحه در تبصره ماده ۱۲ قانون فوق مبنی بر محدودیت ۱۰ نفر برای افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه که از فرمول مطروحه در بند ۶ فوق تبعیت می کند با توجه به ماده ۶۵ همین قانون در بیمه نامه های صادره در تاریخ ۹۵/۰۳/۲۹ و پس از آن حاکم می باشد و در خصوص بیمه نامه های صادره قبل از تاریخ ۹۵/۰۳/۲۹، مصوبه ۸۲۵۰۳/ت ۴۸۲۵۴ ه مورخ ۹۲/۰۴/۲۹ هیأت وزیران مبنی بر عدم محدودیت تعهد شرکت بیمه گر در خصوص افراد خارج از وسیله نقلیه مسبب حادثه، حاکم و نافذ می باشد.

مدیریت بیمه های خودرو	مدیریت تحقیق و توسعه	معاونت فنی / قائم مقام مدیرعامل
		

نام ابلاغ کننده: آقای مصطفی شمس آستانه - معاونت فنی	موارد منسوخ شده: ندارد
مرجع پاسخگویی: مدیریت بیمه های اتومبیل	دامنه کاربرد: کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور
مرجع ناظر: مدیریت بیمه های اتومبیل	تاریخ اجراء: ۱۳۹۶/۰۸/۱۰
نحوه ابلاغ: الکترونیکی	مدت اجراء: نامحدود
مدارک و مستندات مرتبط و وضعیت:	
ندارد	